

UČEBNÉ OSNOVY- LITERATÚRA
V. ročník

cieľ, spôsobilosti	tematický celok	téma	obsahový štandard	výkonový štandard	medzipred.vzťahy	učebné zdroje	spôsob hodnotenia
					prierezové témy	metódy, formy	
<p>Vedieť sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovať v praktickom živote</p> <p>Poznávať štylistickú hodnotu jednotlivých útvarov</p>	Všeobecné pojmy	<p>Upevnenie vedomostí z predchádz. ročníkov</p> <p>Čítanie a interpretácia textu</p>	<p>autor/spisovateľ čitateľ/divák text/ilustrácia kniha/knižnica časopis, noviny, poézia, próza</p> <p>čítanie rôznych textov, jednoduché porovnanie textov, voľné prerozprávanie textu, rozhovor na určenú tému</p>	<p>Poznať rozdiely medzi uvedenými pojmami, aktívne s nimi pracovať</p> <p>V knižnici vybrať knihu podľa katalógu</p> <p>Individuálne interpretovať text</p>	<p>multikul.vvýchova poznávanie života v iných krajinách</p>	<p>učebnica, ilustrácie, knihy, noviny</p>	<p>frontálne opakovanie</p>
<p>Kultúrne kompetencie</p> <p>Rozvíjať cítenie</p>	Ľudové piesne- uspávanky, ľúbostné piesne	<p>Povej , vetrík, povej Po doline tichý vetrík povieva</p> <p>Búvajže mi, búvaj</p>	<p>personifikácia, pieseň, text, melódia, rytmus, verš, strofa, ľúbostná pieseň, rým zberatelia</p> <p>uspávanka - definícia</p>	<p>Rozlíšiť ľudovú slovensosť a umelú literatúru</p> <p>Vedieť analyzovať pieseň z hľadiska vonkajšej kompozície a metriky, na konkrétnom texte vyhľadať a vymenovať jej základné znaky</p>	<p>uvedomenie si svojej národnej identity</p> <p>hudobná výchova</p>	<p>spev</p> <p>učebnica</p> <p>nahrávky</p>	<p>súťažné aktivity</p> <p>ústna odpoveď</p>
Kultúrne kompetencie	V ríši rozprávok	<p>Ľudové rozprávky</p> <p>Veterný kráľ</p>	<p>definícia ľudovej rozprávky</p> <p>ľudová rozprávka, rozprávač, hlavná postava, vedľajšia postava, zberatelia rozprávok-Pavol Dobšínský, Ján Kollár, Božena</p>	<p>čítať s porozumením</p> <p>vyhľadať znaky ľudovej rozprávky, reprodukovať text, charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy</p>	<p>dobro víťazí nad zlom</p> <p>etická/ náboženská výchova</p>	<p>audionahrávky</p> <p>učebnica</p>	<p>ústne preskúšanie</p>

Tvorivé zručnosti		Hádanka Zlatá páva, Sitno	Němcová, definícia hádanky fantastická rozprávka, rozhovor, odseky, téma, hlavná myšlienka,	uviesť príklady vyhľadať v texte zna- ky fantastickej rozprávky, napísať tému a hlavnú myšlienku ukážky			
Pamäťové zručnosti		Príslovia, porekad- lá, pranostiky	definícia porekadla, pranostiky, príslovia	charakterizovať krátke formy ľudovej slovesnosti. Povedať porekadlo, príslovie, pranostiku a vlastnú skúsenosť reprodukovať text	pozorovanie prírodných javov, prezentačné zručnosti	dialóg	súťažné aktivity
Interpretačné zručnosti		Zemský poklad Kubove príhody	realistická rozprávka, humor humorná ľudová rozprávka, nezhmýsly v rozprávke	 vypísať nezhmýsly z textu			písomné preskúšanie
Analytické a interpretačné zručnosti	Poézia nonsensu	Poézia nonsensu M. Válek: Ako sa Kubo stratil Š. Moravčík: Starodávna povedač- ka J. Navrátil: Óda na kľúčovú dierku	charakterizovanie nonsens, verš, rým, dialogizované čítanie nonsens, nonsens, óda	v básni vyhľadať verše, ktoré si odporujú vytvoriť verše, ktoré si odporujú vyhľadajte slová, kto- ré sa rýmujú	hudobná výchova	samostatná práca beseda učebnica	samostatná práca ústne preskúšanie
Technika čítania	Zbojnícke, regrúts- ke a vojenské	Hej, už sa na tej hore lístie červeneje	definícia zbojníckej, vojenskej a regrútskej	vedieť rozdiely, zaradiť piesne k	hudobná výchova	audionahrávky	

	piesne	Ej, musel by to chlap byť Ide furman dolinou Čie sú to kone, koníčky, kone	piesne	jednotlivým druhom		učebnica	frontálne opakovanie
Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti	Rozprávky	Deväťdesiatdeväť bratov a stý Ruža O červenej sliepočke Vták Hrom	rozprávka zo Zakarpatskej Ukrajiny, rozprávky iných národov zvieracia rozprávka indiánska rozprávka	charakterizovať hlavné postavy porovnať so svetom ľudí reprodukcia	kultúra iného náro- da, dejepis, etická výchova synonymá, antonymá dejepis, zemepis	knihy knižnice učebnica	písomná samostat- ná práca
Royvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu fantáziu	Koledy	Do hory, do lesa valasi Búvaj, dieťa krásne	definícia koledy	vedieť definovať koledu, analyzovať ju z hľadiska vonkajšej kompozície a metriky	poznávanie vianočných zvykov iných kultúr	nahrávky piesní	skupinová práca
Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti Analytické a interpretačné zručnosti	Na návšteve u rozprávkarov- autorské rozprávky	H. CH. Andersen: Slimák a ružový ker M. Rúfus: Pamodaj šťastia K. Čapek: Rozprávka psia L. Feldek: Nepodpísa- ná rozprávka R. Dahl: Čarodejnice	definícia autorskej rozprávky veršovaná rozprávka moderná rozprávka moderná rozprávka rozprávka pre deti	vysvetliť rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou vyhľadať v texte znaky poézie reprodukovať text napísať podobnú rozprávkou prerozprávať príbeh	etická/náboženská výchova spomienky na detstvo detstvo	audionahrávky dialóg motivačný rozhovor	ústne skúšanie písomné preskúšanie
Kultúrne kompetencie	Pracovné piesne	Fašiangy, Turíce Po valasky od zeme Ej, slniečko horúce	rytmus, slabika, trávnice, pastierske, valašské, banické piesne	vedieť analyzovať peseň	hudobná výchova	nahrávky učebnica	skupinová práca

Kultúrne kompetencie	Pozrime si rozprávku	V bábkovom divadle	bábková hra, dejstvo, obraz , dialóg	čítať ako dialogizované čítanie	mediálna výchova	televízne nahrávky	skupinová práca	
Rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu, fantáziu		J. Speranskij: Krása Nevídaní	bábková hra, dramturg režisér, autor hudby, herci, bábkoherci, inscenácia	vedieť rozlíšiť divadelnú a bábkovú hru		učebnica		
Informačné zručnosti		Filmová a televízna rozprávka Perinbaba	definícia filmová rozprávka	vedieť definovať oba druhy vedieť vysvetliť riadky z prehľadu	mediálna výchova	ukážky učebnica		ústne skúšanie
		Zbojník Jurko	animovaný film	identifikovať ilustrácie	výtvarná výchova	ilustrácie		
		O medveďovi, čo vedel premýšľať	školská dramatizácia	zdramatizovať text	divadlo	text	prezentácia	
Tvorivé zručnosti	Čo opriadli povesti	J. C. Hronský: Zakopaný meč pod Zoborom	definícia povesti, historická povesť, ľudová povesť	definovať historickú povesť, zreprodukovať povesť, zreprodukovať	dejepis, postavy národných dejín		ústne skúšanie	
Rozvoj kritického myslenia		Matej kráľ a bača	historická povesť	hľadať pravdivosť v histórii	dejepis, zemepis, zásady	učebnica		
Analytické a interpretačné zručnosti		J. Horák: Detvan a Jánošíkov poklad	miestna povesť	vysvetliť podobnosť hlavnej postavy v povesti a rozprávke	dialóg			
		A: Medňanský: Čertova brázda	mestna povesť	interpretovať spor				
		M. Ďuríčková: Kôň so zelenou hrivou	miestna povesť	rozlíšiť reálne a fantastické prvky	svedomie	mapa		skupinová práca
		A. Hrabovštiak:	heraldická povesť	vedieť definovať	dejepis, zemepis			písomné

		Tri zlaté ruže		heraldickú povesť			preskúšanie
Technika čítania	Príbehy spred tisícročí	Legendy	definícia	definovať legendu	dejepis	knihy z knižnice	
Interpretačné zručnosti		Kliment: Život Konštantína	legenda o živote Konštantína	nájsť hlavné znaky legendy			
		J. de Voragine: Legenda o sv. Jurajovi	legenda	reprodukovat' text			
		Mataj	ľudová rozprávková legenda	vedieť definovať	vzťah človeka a prírody		ústne preskúšanie
Rozvíjať cítenie	Zľudovené piesne	Keby som bol vtáčkom Keď mi srdce choré	zľudovená pieseň	uviesť rozdiel medzi ľudovou a zľudovelou piesňou	hudobná výchova	nahrávky	skupinová práca
Tvorivé zručnosti	Príbehy na rýchle čítanie	Komiks	definícia	vedieť definovať komiks		časopisy	
		J. Schek: Jožinko. Dieťa svojich rodičov	komiks, obrázky, text, zvukomalebné výrazy	čítať reč postáv v bublinách, čo vyjadruje otáznik, identifikovať reč postáv	výtvarná výchova	učebnica	
		O tatranskom zlatom kamzíkovi Tom a Jerry	komiks- z knihy Slovenské obrázkové povesti-povešť komiks- Walt Disney	zreprodukovat' dej povesti vytvoriť vlastný komiks	dejepis	ilustrácie	prezentácia vlastnej tvorby
Aplikačné zručnosti	Vedomosti z každej oblasti	Encyklopédie	definícia encyklopédie	definovať encyklopédiu	dejepis, zemepis, cudzie jazyky, ...	encyklopédie	práca s encyklopédiou, orientácia v nej
Informačné zručnosti		Kniha	heslo, zoznam, register internetová encykl. definícia, informácie	analyzovať jednotlivé časti knihy		knihy z knižnice	
		Umenie	charakteristika umenia	vedieť vyjadriť, čo znamená pre človeka umenie	výtvarné umenie, medziľudské vzťahy	ilustrácie	samostatná práca
		Návšteva knižnice	systém knižnice	orientovať sa v systéme knižnice			dialóg
		Hollého pamätník	recitácia	recitovať prozaické a básnické diela			ústne hodnotenie

		Literárna exkurzia Polročná previerka Výstupná previerka	vlastná skúsenosť	opísať vlastné zážitky zvládnuť učivo zvládnuť koncoročné učivo		projekt	prezentácia projektu písomná skúška písomná skúška
--	--	--	-------------------	--	--	---------	--

Priamy zdroj: Učebnica literatúry pre piaty ročník